



Dnro 2/2016

KAINUUN MAAKUNTAKAAVAN TARKISTAMISEN LÄHTÖKOHDAT JA TAVOITTEET - RAPORTISTA ESITETYT LAUSUNNOT JA MIELIPITEET SEKÄ EHDOTUKSET NIIDEN VASTINEIKSI

Lähtökohdat ja tavoitteet -raportista pyydettiin lausuntoja osallisilta 16.6.2016–19.8.2016. Lausuntoja pyydettiin 142 kpl. Annettiin 48 kpl lausuntoa ja 1 mielipide.

Sisällys:

KUNNAT3	Oikeusministeriö 8
Hyrnsalmen kunta.....3	Opetus- ja kulttuuriministeriö 8
Kajaanin kaupunki3	Puolustusministeriö 8
Kuhmon kaupunki.....4	Sisäasianministeriö..... 8
Paltamon kunta4	Sosiaali- ja terveysministeriö 8
Puolangan kunta4	Työ- ja elinkeinoministeriö 9
Ristijärven kunta.....4	Valtiovarainministeriö 9
Sotkamon kunta5	Ympäristöministeriö 9
Suomussalmen kunta.....5	MUUT VIRANOMAISET 9
NAAPURIMAAKUNTIEN LIITOT5	Ilmavoimien esikunta, Tikkakoski 9
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto.....5	Kainuun ELY-keskus, Y-vastuualue 9
Pohjois-Pohjanmaan liitto.....5	Kainuun ELY-keskus, E-vastuualue 10
Pohjois-Savon liitto.....6	Kainuun museo..... 10
KAINUUSEEN RAJOITTUVAT KUNNAT6	Kainuun pelastuslaitos..... 11
Kuusamo6	Kainuun Prikaati 11
Lieksa6	Kainuun rajavartiosto..... 11
Nurmes7	Kainuun SOTE -kuntayhtymä..... 11
Pudasjärvi.....7	Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi 11
Pyhäntä7	Liikennevirasto..... 11
Rautavaara7	Logistiikkarykmentti, Tikkakoski 11
Siikalatva7	Maavoimien Esikunta, Mikkeli 16
Sonkajärvi.....7	Museovirasto 16
Taivalkoski.....7	Fingrid Oyj 17
Utajärvi7	Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 17
Vaala7	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Oulu..... 18
Valtimo.....7	Pääesikunta, Helsinki 19
Vieremä8	Suomen metsäkeskus, Pohjoinen palvelualue.. 19
MINISTERIÖT8	Suomen riistakeskus 19
Liikenne- ja viestintäministeriö8	Suomen riistakeskus, Kainuu 19
Maa- ja metsätalousministeriö.....8	

Postiosoite:
Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani

Laskutusosoite:
Kainuun liitto
Ostolaskut
PL 401
87070 Kainuu

Sähköposti:
etunimi.sukunimi@kainuu.fi

Y-tunnus:
2496992-4

Pankki:
IBAN:
FI17 8119 9710 0090 04
BIC: DABAFIHH
OVT-tunnus:
003724969924

Internet:
www.kainuu.fi

**YHDISTYKSET, YHTIÖT JA
TUTKIMUSLAITOKSET**

Boliden Kuhmo Oy	20	Loiste - yhtiöt	29
Caruna sähkönsiirtoyhtiö	20	Luonnonvarakeskus	30
Elinkeinoelämän keskusliitto, Helsinki	20	Luonto-Liitto ry	31
Ekokymppi Oy	20	Maanmittauslaitos, Kajaanin palvelupiste	31
Finavia	20	Maanomistajain liitto	31
GTK	20	Mainuan Turve Oy	31
Hyrn turvehippu oy	22	Matkailuyhdistys Puolanka-Paljakka Ry	31
Idän Taiga ry	22	Matkailuyhdistys Ukkohalla-Hyrynsalmi Ry	31
Ilmatieteen laitos	22	Metsähallitus, Metsätalous, Pohjanmaa-Kainuu	31
Imerys Talc Finland Oy	22	Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut	32
Juuan Dolomiittikalkki Oy	22	Metsähallitus Laatumaa, Oulu	32
Kainuun Etu Oy	22	Metsäteollisuus ry	32
Kainuun lintutieteellinen Yhdistys ry	22	Mondo Minerals	33
Kainuun luonnonsuojelupiiri ry	23	MTK-Pohjois-Suomi, Kainuu	33
<i>Kainuun metsänhoitoyhdistykset:</i>	23	Oulujärven Jättiläiset ry	33
Metsänhoitoyhdistys Kainuu ry LKV	23	Otanmäki Mine Oy	33
Metsänhoitoyhd. Rokua-Paljakka, Puolanka	23	Paliskuntain yhdistys	33
Metsänhoitoyhdistys Sotkamo	23	ProAgria Kainuu	33
Metsänhoitoyhdistys Ylä-Kainuu	23	Puolangan ampujat ry	33
Kainuun nuotta	23	Pölkky Oy	34
Kaivosteollisuus ry	23	Senaatti-kiinteistöt	34
<i>Poronhoidon paliskunnat:</i>	23	Sotkamo Silver Oy	34
Hallan paliskunta	23	Suomen Ampumahiihtoliitto	34
Hossa-Irvin paliskunta	23	Suomen latu	35
Näljängän paliskunta	23	Suomen riistakeskus, Kainuu	36
Pintamon paliskunta	23	Suomen tuulivoimayhdistys ry	37
Taivalkosken paliskunta	24	Suomen turvallisuusverkko Oy	37
Kainuun Practical Ampujat ry	24	Terrafame Group Oy	37
<i>Kainuun riistanhoitoyhdistykset:</i>	25	Tornator Oy	38
Hyrynsalmen–Ristijärven riistanhoitoyhdistys	25	Turveruukki Oy	38
Kajaanin riistanhoitoyhdistys	27	Tulikivi Oyj	38
Kuhmon riistanhoitoyhdistys	27	UPM Metsä, Kajaanin metsäpalvelutoimisto	38
Paltamon riistanhoitoyhdistys	27	Vapo Oy	38
Puolangan riistanhoitoyhdistys	28	Vuokatin matkailukeskus Oy	38
Sotkamon riistanhoitoyhdistys	28	Vuolijoen turve Oy	38
Suomussalmen riistanhoitoyhdistys	28	YKSITYISET MIELIPITEET	39
Vuolijoen riistanhoitoyhdistys	29	Mielipide A.	39
Kainuun Voima Oy	29		
Kainuun Yrittäjät ry	29		
Kajaanin kauppakamariosasto	29		
Kuhmo Oy	29		

LAUSUNNON SISÄLTÖ	VASTINE
KUNNAT	
Hyrnsalmen kunta	
Maakuntakaavan tulee mahdollistaa vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muutokset pysyvään asuinkäyttöön.	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan. Hyrnsalmen kunnan tavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään lausunnossa esitettyjen asioiden osalta.</p> <p>Suomessa maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL, 132/1999) ohjaa vapaa-ajan asuntojen käyttötarkoituksen muutoksia. MRL:n uudistaminen on parhaillaan valmistelussa. Hallitusohjelman mukaan lomarakennusten käyttötarkoitusten muuttamista pysyvään asuinkäyttöön joustavoitetaan lisäämällä kuntien toimivaltaa asiassa.</p>
Maakuntakaavaan on lisättävä tarpeelliset kirjaukset Ukkohalla - Paljakka luonnonpuiston käyttöarvon turvaamiseksi. Muilta osin kunnanhallituksella ei ole huomautettavaa Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiluonnoksesta.	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan. Hyrnsalmen kunnan tavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään lausunnossa esitettyjen asioiden osalta.</p>
Kajaanin kaupunki	
Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen, Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiluonnoksessa on otettu asianmukaisella tavalla huomioon Kajaanin kaupungin esittämät tavoitteet. Kajaanin keskustaajaman osayleiskaavan tarkistaminen on käynnissä. Kaavaprosessien alustavien aikataulujen perusteella molempia kaavoja koskevat tavoitteet ja linjaukset voidaan sovittaa hyvin yhteen. Kajaanin keskustaajaman osayleiskaavan tavoitevuosi on 2035.	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>
Kajaanin kaupungin toiveena on, että kokonaismaakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä selvitettäisiin mahdolliset korkeamman mitoituksen ranta-asumisen paikat Kainuussa. Mm. Pohjois-Karjalassa ja Kymenlaaksossa maakuntakaavoituksen yhteydessä on selvitetty rantojen käyttöä ja ranta-asumisen mahdollisuuksia. Maakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä tulisi lisäksi selvittää ja huomioida mahdolliset maakuntakaavataso luontoarvot.	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan. Kajaanin kaupungin tavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään lausunnossa esitettyjen asioiden osalta.</p> <p>Lähtökohdat ja tavoitteet raportissa todetaan, että Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen yhtenä tavoitteena on arvioida ranta-asumisen huomioon ottamista maakuntakaavoituksessa ja mahdollinen maakun-</p>

	takaavamerkintöjen ja -määräysten osoittaminen.
Kajaani näkee Oulu-Kajaani -kehittämisyöhykkeen (OuKa) maakunnan keskeiseksi ulkoiseksi kehityskäytäväksi liikenneyhteyksien kanalta. Kajaanin kaupunki pitää tärkeänä, että Oulujärven maisematie esitetään edelleen maakuntakaavassa yhteystarvemerkinä. Kaupunki näkee olennaiseksi asiaksi maakunnan ulkoisen ja sisäisen saavutettavuuden sekä hyvät liikenneyhteydet Kajaanista muihin Kainuun kuntakeskuksiin.	Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan. Kajaanin kaupungin tavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään esitettyjen asioiden osalta. Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen yhtenä tavoitteena on arvioida Kainuun tieluokituksen kehittämistarpeita ja varautumista Oulu-Kajaani maantieyhteyden (valtatie 22) kehittämiseen.
Kuhmon kaupunki	
-	-
Paltamon kunta	
-	-
Puolangan kunta	
Kunta toistaa aiemmin esittämänsä lausunnon siitä, että Puolangan kunnan mahdolliset maakuntakaavoituksen muutostarpeet koskevat maaseutumaisen kehittämisen yhteistyöaluetta, Kiiminkijoen vesistön aluetta, luontomatkailun kehittämisaluetta Saarijärven-Ukkohallan-Paljakan-Siikavaaran alueella, Hepoköngkään luontomatkailun kehittämiskohdetta, Paljakka-Ukkohallan matkailun vetovoima-alueita sekä virkistysalueita ja ulkoilureittejä.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Tämän lisäksi kunta pitää tärkeänä sitä, että kunnalle tärkeiden maa- ja metsätalouden sekä biotalouden toimintaedellytykset turvataan ja että sujuvan liikenteen toimintaedellytykset turvataan kestäväällä tavalla.	Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan. Puolangan kunnan tavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään lausunnossa esitettyjen asioiden osalta.
Ristijärven kunta	
Ristijärven kunta hyväksyy Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen lähtökohdat ja tavoitteet ja korjaa kunnan tavoitteita seuraavasti: Ristijärven kunta haluaa ylläpitää lähipalvelujaan ja kehittää toimintaympäristövarantoaan tarjoamalla vetovoimaisia pysyvän asumisen ja loma-asumisen rakennuspaikkoja. Kunnan palvelujen ja asumisen edistäminen ovat osa kuntastrategiaa 2014-2017. Ristijärven kirkonkylän 2035 valmisteilla olevassa yleiskaavassa painotetaan nykyisen	Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan. Lähtökohdat ja tavoitteet raporttia muutetaan esitetyllä tavalla.

<p>yhdyskuntarakenteen lisäksi taajamakuivan selkeyttämistä, painotehtaan erityisesti rantarakentamismahdollisuuksien lisäämistä, yritystoiminnan, kaupan- ja matkailun palvelujen aluevarauksia (mm. Saukko-vaara, Ristijärven Pirtti) ja 5-tien pysäyttäjakohteiden kehittämismahdollisuuksia. Maankäytön keskeisiä kehittämisalueita ovat myös ulkoilureittien ympärivuotisten reittien kehittäminen (sisältää seudulliset moottorikelkkailun rengasreitit kuntien välillä).</p>	
<p>Sotkamon kunta</p>	
<p>Sotkamon kunta pitää Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen lähtökohdista ja tavoitteita Sotkamon osalta pääosin oikeina. Sotkamon tavoitteiksi kirjattu lause ”Sotkamo toivoo, että maakuntakaava mahdollistaa kunnan kehittämisen nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä” tulee muuttaa muotoon ”Sotkamo vaatii, että maakuntakaava mahdollistaa kunnan kehittämisen nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä.”</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Lähtökohdat ja tavoitteet raporttia muutetaan lausunnossa esitetyllä tavalla.</p>
<p>Lisäksi Sotkamon kunta esittää tavoitteisiin lisättäväksi valtatie 6:n ja kantatie 76:n kehittämisen nopeaksi, turvallisiksi ja monimuotoisen liikunnan mahdollistavaksi liikenneväyläksi Kajaani-Sotkamo -välillä sekä ylipäätään Vuokatin saavutettavuuden huomioimisen suunnitelmassa.</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Sotkamon kunnan tavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään lausunnossa esitettyjen asioiden osalta.</p>
<p>Suomussalmen kunta</p>	
<p>Ei huomautettavaa.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>
<p>NAAPURIMAAKUNTIEN LIITOT</p>	
<p>Pohjois-Karjalan maakuntaliitto</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Pohjois-Pohjanmaan liitto</p>	
<p>Pohjois-Pohjanmaan näkökulmasta keskeinen merkitys Kainuun maakuntakaavan tarkistamisessa on maakuntien yhteisellä Pohjois-Suomen liikennestrategiahankkeella.</p> <p>Lausunnolla olevassa raportissa maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteet on koottu monipuolisten selvitysten pohjalta vuorovaikutteis-</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Pohjois-Pohjanmaan liiton tavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään lausunnossa esitettyjen asioiden osalta. Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoitusten yhteisistä teemoista järjestetään tarvittaessa neuvotteluja Kainuun liiton ja Pohjois-Pohjanmaan liiton kesken.</p>

<p>ti ja ne on esitetty teemoittain. Niistä Pohjois-Pohjanmaan kannalta tärkeitä ovat mm. kansainväliset ja maakuntarajan ylittävät matkailuvyöhykkeet ja yhteydet sekä virkistysreitit. Tuleva Hossan kansallispuisto on esitetty Pohjois-Pohjanmaan 2. vaihemaakuntakaavan ehdotuksessa Kylmäluoma-Jokijärvi- Hossan matkailun vetovoima-alueen kehittämisen yhtenä lähtökohtana. Ranta-asumista koskevien maakuntakaavamerkintöjen periaatteita on hyvä tarkastella yhteisesti Oulujärven ja Kiiminkijoen rantojen osalta. Yhtenäiset periaatteet ovat tarpeen myös maakunnan rajan ylittävien turvetuotantovarausten sekä poronhoitoalueen maakuntakaavoituksessa. Tavoiteraportissa tunnistettujen tarkistustarpeiden lisäksi vireillä olevat maankäyttö- ja rakennuslain muutokset ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden uudistaminen saattavat vaikuttaa uuden maakuntakaavan sisältöön.</p> <p>Edellä mainittuja maakunnille yhteisiä teemoja on mahdollista käsitellä Pohjois-Pohjanmaan 3. vaihemaakuntakaavassa, jonka luonnos on parhaillaan laadittavana.</p>	
<p>Pohjois-Savon liitto</p>	
<p>Pohjois-Savon liitto näkee Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen lähtökohdat ja tavoitteet hyvin valmisteltuna kokonaisuutena. Tavoitteisiin on tuotava voimakkaammin esiin Pohjois-Savolle ja Kainuulle yhteinen vt 5:n kehittämiskäytävä, joka kattaa sekä valtatie että Savon radan muodostaman kehittämiskäytävän. Kyseistä käytävää vietään yhteisessä edunajossa eteenpäin myös Euroopan laajuiseen TEN-T ydinverkkoon. Käytävä kytkeytyy hyvin myös Suomen sähköjakelun kantaverkkoon ja Saimaan syväväylästä.</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Pohjois-Savon liiton tavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään lausunnossa esitettyjen asioiden osalta. Kainuun ja Pohjois-Savon maakuntakaavoitusten yhteisistä teemoista järjestetään tarvittaessa neuvotteluja Kainuun liiton ja Pohjois-Savon liiton kesken.</p>
<p>KAINUUSEEN RAJOITTUVAT KUNNAT</p>	
<p>Kuusamo</p>	
<p>Kuusamon kaupunki pitää Kainuun maakuntakaavan tarkistamiseksi asetettuja tavoitteita tarkoituksenmukaisina ja riittävinä. Erityistä mielenkiintoa herättävät loma-asumisen ohjaamista koskevat tavoitteet.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>
<p>Lieksa</p>	
<p>Lieksan kaupunginhallitus pitää Kainuun maakuntakaavan tarkistami-</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>

sen lähtökohtia ja tavoitteita hyvänä. Lieksan kaupunginhallituksella ei ole huomautettavaa Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiluonnokseen.	
Nurmes	
Nurmeksen kaupungilla ei ole huomautettavaa Kainuun maakuntakaavan Tarkistaminen, lähtökohdat ja tavoitteet - raporttiluonnokseen.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Pudasjärvi	
-	-
Pyhäntä	
Pyhännän kunnalla ei ole huomautettavaa Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen, lähtökohdat ja tavoitteet raporttiluonnokseen.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Rautavaara	
-	-
Siikalatva	
-	-
Sonkajärvi	
Sonkajärven kunnalla ei ole huomautettavaa.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Taivalkoski	
-	
Utajärvi	
-	-
Vaala	
-	-
Valtimo	
-	-

Vieremä	
Vieremän kunnalla ei ole huomautettavaa.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
MINISTERIÖT	
Liikenne- ja viestintäministeriö	
Liikenne- ja viestintäministeriöllä ei ole lausuttavaa Kainuun maakuntakaavan lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiluonnoksesta.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Maa- ja metsätalousministeriö	
-	-
Oikeusministeriö	
Oikeusministeriöllä ei ole lausuttavaa luonnoksesta.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Opetus- ja kulttuuriministeriö	
-	-
Puolustusministeriö	
-	-
Sisäasianministeriö	
Sisäministeriöllä ei ole lausuttavaa.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Sosiaali- ja terveysministeriö	
<p>Sosiaali- ja terveysministeriö on arvioinut raporttiluonnosta elinympäristön terveyteen liittyvästä näkökulmasta. Varsinaiset terveydensuojeluun liittyvät alueidenkäytön ratkaisut ovat yleensä yleis- ja asema-kaavataso ratkaisuja, mutta maakuntakaavan kaavaratkaisuilla ja kaavamääräyksillä ohjataan myös yksityiskohtaisempien kaavojen laadintaa. Tästä syystä maakuntakaavaa laadittaessa on otettava huomioon myös terveydensuojelunäkökulma.</p> <p>Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden yleistavoitteissa on mainittu, että alueidenkäytössä kiinnitetään erityistä huomiota ihmisten terveydelle aiheutuvien haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen ja</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Lähtökohdat ja tavoitteet -raportin valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita käsittelevää kohtaa täydennetään lausunnossa esitetyllä tavalla.</p>

olemassa olevien haittojen poistamiseen. Tämä näkökulma tulisi sisällyttää myös lausuttavana olevaan raporttiluonnokseen ja maakunta-kaavan tarkistamiseen.	
Terveydensuojelunäkökulman huomioimiseksi on tärkeää kytkeä alueen (kuntien tai aluehallintoviraston) terveydensuojeluviranomainen mukaan maakunta-kaavan laatimiseen jo suunnittelun alkuvaiheessa. Tällöin terveydensuojelunäkökulma voidaan saada helposti huomioon.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Kainuun maakunta-kaavan valmistelussa on kytketty alueen kunnat ja aluehallintovirasto mukaan maakunta-kaavan laatimiseen jo suunnittelun alkuvaiheessa. Kunnilta ja aluehallintoviranomaisilta sekä Kainuun sote:lta pyydetään lausunnot suunnittelun eri vaiheissa.
Työ- ja elinkeinoministeriö	
-	-
Valtiovarainministeriö	
Valtiovarainministeriöllä ei ole lausuttavaa tähän asiaan (VM/1147/00.00.05/2016).	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Ympäristöministeriö	
-	-
MUUT VIRANOMAISET	
Ilmavoimien esikunta, Tikkakoski	
-	-
Kainuun ELY-keskus, Y-vastuualue	
<i>Lähtökohdat</i> Kainuun ELY -keskus haluaa todeta, että Kainuun liitto on koonnut maakunta-kaavan tarkistamisen lähtötiedot tiiviissä yhteistyössä Kainuun ELY-keskuksen kanssa. Jo valmistelun yhteydessä on huomioitu ympäristöhallinnon näkökulmasta kaavalle asettavat tarkistamistarpeet, joihin tarkistettavat lähtökohdat perustuvat. Kainuu -ohjelmaan sisältyvän maakuntaohjelman mukaan elinkeinorakenteen muutoksiin tulisi varautua mm. nopeita laajakaistaverkkoja kehittämällä. Kainuun ELY -keskus esittää, että maakunta-kaavan tarkistamisen yhteydessä selvitetään laajakaistaverkon nykyinen kattavuus ja kaavaprosessin edetessä arvioidaan, onko maakunta-kaavassa tarvetta huomioida	<i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia täydennetään Kainuun ELY-keskuksen tavoitteiden osalta. Osana maakunnan suunnittelua ja kehittämistä on selvitetty laajakaistaverkon nykyinen kattavuus saatavilla olevan tiedon puitteissa. Aineisto on käytettävissä maakunta-kaavan tarkistamistyössä. Kaavaprosessin edetessä arvioidaan, onko maakunta-kaavassa tarvetta huomioida asiaa tarkemmin.

asiaa tarkemmin.	
<p><i>Tavoitteet</i></p> <p>Kainuun ELY -keskus toteaa, ettei Kainuun ELY-keskuksella ole tarvetta asettaa Kainuun maakuntakaavan tarkistamista varten erillisiä tavoitteita. Maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteet on määritelty siten, että toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset tulevat huomioiduksi kaavaprosessin yhteydessä.</p> <p>Ympäristöhallinnon näkökulmasta selkeimmät tavoitteet maakuntakaavan tarkistamiselle luo MRL 28 § maakuntakaavan sisältövaatimukset. Pykälässä on säädetty myös valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta, jotka MRL 24 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla tulee huomioida maakunnan suunnittelussa.</p> <p>Kainuun ELY -keskus huomauttaa, että tämä lausunto on laadittu yhteistyössä E-vastualueen kanssa, joten Kainuun ELY-keskus ei anna erillisiä lausuntoja Lähtötiedot ja tavoitteet -raporttiluonnoksesta.</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i></p> <p>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia täydennetään Kainuun ELY-keskukselta saadun kannanoton osalta.</p>
Kainuun ELY-keskus, E-vastualue	
Kainuun ELY -keskus huomauttaa, että Y-vastualueen lausunto on laadittu yhteistyössä E-vastualueen kanssa, joten Kainuun ELY-keskus ei anna erillisiä lausuntoja Lähtötiedot ja tavoitteet -raporttiluonnoksesta.	ks. edellä Kainuun ELY-keskus, ympäristö ja luonnonvarat vastualueen lausunnon vastine.
Kainuun museo	
<p>Lähtökohdat ja tavoitteet aineistoon on lisätty Kainuun Museon OAS lausunnossaan esittämät selvitykset.</p> <p>Kohdassa 3.4. "Maakunnalliset tavoitteet" mainitaan vain arvokkaat maisema-alueet ja perinnebiotoopit, ei rakennettua kulttuuriympäristöä. "Maakunnallisten viranomaisten tavoitteet" kohdassa referoidaan Kainuun Museon ja museoviraston lausuntoja OAS:sta.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Raportin kohtaan 3.4 on koottu eri lähteistä maakunnallisissa ohjelmissa ja suunnitelmissa asetettuja tavoitteita sekä maakunnallisten viranomaisten tavoitteita. Kainuun ympäristöohjelmaa referoivassa kohdassa mainitaan arvokkaat maisema-alueet ja perinnebiotoopit. Kulttuuriperintö ja kulttuuriympäristöt tulevat esille muiden lähteiden kautta mm. Kainuu-ohjelman tavoitteiden yhteydessä.</p> <p>Maakuntakaavaa koskevat lausunnot pyritään ottamaan huomioon kaavan jatkovalmistelussa riippumatta siitä, kohdistuvatko ne suoraan kulloinkin lausuntopyynnössä esitettäviin asioihin.</p>
Kohdat 2.5.8. "Maiseman, luonnon ja kulttuuriperinnön vaaliminen" ja	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>

<p>3.7. "Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteet' Maiseman, luonnon ja kulttuuriperinnön vaaliminen -osio on kirjoitettu hyvin yleisluonteisesti eikä niitä ole avattu tarpeeksi, että niihin voisi ottaa kantaa.</p> <p>Kainuun Museolla ei ole muuta huomautettavaa Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen lähtökodista ja tavoitteista.</p>	<p>Maakuntakaavoituksen tavoitteet asetetaan sillä tarkkuudella, joka käytettävissä olevan tiedon ja osallisten näkemysten puitteissa on mahdollista. Valmistelun edetessä ja tietopohjan karttuessa eri teemoissa kaavan tavoitteet ja sisältö tarkentuvat.</p>
<p>Kainuun pelastuslaitos</p>	
<p>Kainuun pelastuslaitos on tutustunut raporttiluonnokseen ja toteaa ettei pelastuslaitoksella ole raportista lausuttavaa.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>
<p>Kainuun Prikaati</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Kainuun rajavartiosto</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Kainuun SOTE -kuntayhtymä</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Liikennevirasto</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Logistiikkarykmentti, Tikkakoski</p>	
<p>Puolustusvoimat ilmoittaa olevansa osallinen Kainuun maakuntakaavan tarkistuksessa.</p> <p>Maakuntakaavan tarkastamisen yhteydessä Puolustusvoimat tarkastaa tietojen ajantasaisuuden ja tarvittaessa päivittää tietoja. Lisäksi Puolustusvoimat/ Kainuun Prikaati pyytää, että jo maakuntakaavoituksen tarkistamisen yhteydessä pyrittäisiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa huomioimaan tarkemmin myös maanpuolustukseen liittyviä mahdollisia tarpeita. Tällaisia voivat olla muun muassa liikenneverkos-</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Tavoitteenasettelua täydennetään lausunnossa esitettyjen asioiden osalta.</p> <p>Puolustusvoimat kuuluvat maakuntakaavan tarkistamisen osallisiin. Puolustusvoimia koskevista maakuntakaavoituksen teemoista järjestetään tarvittaessa neuvotteluja Kainuun liiton ja puolustusvoimien kesken. Liikenneverkon kehittämistarpeet arvioidaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.</p>

<p>tojen aluesuunnitteluun liittyvät aluevaraukset, kuten esim. metsätalouden- ja teollisuuden toimintaedellytyksiä parantavat, rautateille mahdollisesti rakennettavat lastausalueet, niiden sivuraiteet, alueellinen sijoittuminen ja koko.</p>	
<p>Kaavoitukseen ja maankäyttöön liittyen on pyydettävä lausunnot puolustusvoimien lisäksi myös Suomen Turvallisuusverkko Oy:ltä (STUVE Oy), osoitteesta asiakapalvelu.stuve@erillisverkot.fi.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Asia on huomioitu lausuntopyyntöjen jakelussa.</p>
<p><i>Suojavyöhykkeet</i></p> <p>Puolustusvoimat toimittaa tämän asiakirjan liitteenä suojavyöhykekartat Hoikanportin (A- ja B-vyöhyke), Hoikankankaan Valkeajärven ja Vuosangan Hoikanjärven (A- vyöhyke), alueista. Pyydämme käyttämään seuraavia kaavamääräyksiä:</p> <p>MAAKUNTAKAAVAMÄÄRÄYS JA YLEISKAAVAMÄÄRÄYS VARASTOJEN SUOJA-ALUEILLE</p> <p>SUOJAVYÖHYKE B (sisempi vyöhyke): Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.</p> <p>Rakentamismääräys: Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalousrakentaminen ja puolustusvoimia palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa koulua tai asutustaajamaa eikä sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Merkintä ei estä olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta.</p> <p>Suunnittelumääräys: Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen</p> <p>SUOJAVYÖHYKE A (ulompi vyöhyke): Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.</p> <p>Rakentamismääräys: Alueella on ensisijaisesti sallittua maa- ja metsätalousrakentaminen ja puolustushallintoa palveleva rakentaminen. Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta</p>	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua.</i> Lähtökohdat ja tavoitteet -raportissa todetaan, että puolustusvoimien alueen osalta maakuntakaavan tarkistamisessa tarkastellaan Kajaanin varuskunnan meluvyöhykkeitä ja varastoalueiden suojavyöhykkeitä. Kaavan sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin kuluessa ja niistä pyydetään erikseen lausunnot ja palautteet. Puolustusvoimia koskevista maakuntakaavoituksen teemoista järjestetään tarvittaessa neuvotteluja Kainuun liiton ja puolustusvoimien kesken.</p>

<p>vastaavaa laitosta.</p> <p>Suunnittelumääräys (vain jos se on tarpeen): Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen</p>	
<p><i>Melualueet</i></p> <p>Puolustusvoimat toimittaa tämän asiakirjan liitteenä melualuekartat liittyen Hoikanporttiin, Kassunkuruun ja Vuosankaan. Pyydämme käyttämään seuraavia kaavamääräyksiä:</p> <p>MAAKUNTAKAAVAMÄÄRÄYS JA YLEISKAAVAMÄÄRÄYS AMPUMARATOJEN SEKÄ AMPUMA- JA HARJOITUSALUEIDEN MELUALUEILLE</p> <p>Ampumaradat merkitään EA kohdemerkinnällä ja ampuma- ja harjoitusalueet EAH aluemerkinällä.</p> <p>Ampumaratojen melualueet</p> <p>me 1 Ampumaratamelualueen raja</p> <p>Ampumaratamelu on yli 65 dB LAImax</p> <p>Rakentamismääräys: Alueella ei sallita uusien asuinrakennusten rakentamista, vaan ainoastaan olevien asuinrakennusten peruskorjaaminen ja laajentaminen, mikä ei lisää uusien asuntojen lukumäärää, on sallittu. Yleiskaavaan tulee vaatia MRL 43.2 §:n mukaisen rakentamisrajoituksen lisäämistä kaavamääräyksiin.</p> <p>me 2 Ampumaratamelualueen raja</p> <p>Ampumaratamelu on yli 60 dB LAImax</p> <p>Rakentamismääräys : Alueella ei sallita uusien loma- tai vapaa-ajan asuntojen rakentamista, vaan ainoastaan olevien asuinrakennusten peruskorjaaminen ja laajentaminen, mikä ei lisää uusien loma- tai</p>	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua. Lähtökohdat ja tavoitteet -raportissa todetaan, että puolustusvoimien alueen osalta maakuntakaavan tarkistamisessa tarkastellaan Kajaanin varuskunnan meluvyöhykkeitä ja varastoalueiden suojavyöhykkeitä. Kaavan sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin kuluessa ja niistä pyydetään erikseen lausunnot ja palautteet. Puolustusvoimia koskevista maakuntakaavoituksen teemoista järjestetään tarvittaessa neuvotteluja Kainuun liiton ja puolustusvoimien kesken.</i></p>

<p>vapa-ajanasuntojen lukumäärää, on sallittu. Yleiskaavaan tulee vaatia MRL 43.2 §:n mukaisen rakentamisrajoituksen lisäämistä kaavamääräyksiin.</p> <p>Suunnittelumääräys: Asuntoja tai muita melulle herkkiä toimintoja käsittävistä hankkeista on pyydetty puolustusvoimien lausunto.</p> <p>Ampuma - ja harjoitusalueet</p> <p>me 1 Ampumamelualueen raja</p> <p>Ampumamelu on yli 55 dB LAeq</p> <p>Rakentamismääräys : Alueella ei sallita uusien asuinrakennusten, loma- tai vapaaajanasuntojen rakentamista, vaan ainoastaan olevien rakennusten peruskorjaaminen ja laajentaminen, mikä ei lisää uusien asuntojen lukumäärää, on sallittu. Yleiskaavaan tulee vaatia MRL 43.2 §:n mukaisen rakentamisrajoituksen lisäämistä kaavamääräyksiin.</p> <p>me 2 Ampumamelualueen raja</p> <p>Ampumamelu on yli 50 dB LAeq</p> <p>Suunnittelumääräys : Asuntoja tai muita melulle herkkiä toimintoja käsittävistä hankkeista on pyydetty puolustusvoimien lausunto.</p> <p>Vuosangan ampuma- ja harjoitusalueen 50 dB melukäyrä toimitetaan myöhemmin.</p> <p>Melualuerajauksia ja määräyksiä koskevia lausuntoja laadittaessa on oltava yhteydessä PVLOGLE ympäristönsuojelusektorin asiantuntijoihin.</p>	
<p>Tuulivoimamääräykset</p> <p>Puolustusvoimat esittää koko maakuntakaava-alueen koskevaan kaavamääräykseen tuulivoiman osalta lisäystä seuraavasti: "Tuulivoima-alueen suunniteltaessa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Tuulivoimatuotantoa koskevat maankäyttöratkaisut on käsitelty Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa, joka on parhaillaan vahvistettavana ympäristöministeriössä. Mahdollinen tarve tuulivoima-asioiden käsittelemiseen maakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä tarkentuu mm. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan vahvistamispäätöksen pe-</p>

<p>rajoitteet".</p> <p>Kyseinen lause pyydetään vietävän näkyville myös kaavamerkintöihin. Puolustusvoimat toteaa, että kun tuulivoimarakentamisen suunnitelmat tarkentuvat (voimaloiden määrä, korkeus ja sijoittuminen), tulee Pääesikunnalta pyytää lausunto tuulivoimaloiden hyväksyttävyydestä ja mahdollisista tutkaselvitystarpeista. Arvion tutkaselvityksen tekemisen tarpeesta tekee Pääesikunta saatuaan tarkemmat tiedot suunnitelluista tuulivoimaloista.</p> <p>Puolustusvoimat toteaa, että puolustusvoimien virallisen kannan tuulivoimarakentamiseen antaa Pääesikunnan operatiivinen osasto, yhdyshenkilönä tarkastaja Jussi Karhila, p. 0299 800 (Puolustusvoimien vaihde).</p>	<p>rusteella.</p>
<p><i>6 Jatkotyö</i></p> <p>Rakennus - ym. töitä tehdessä tulee huomioida alueella ja läheisyydessä mahdollisesti kulkevat puolustusvoimien kaapelilinjat. Mahdollisten kaapelilinjojen sijainti tulee selvittää hyvissä ajoin, vähintään kymmenen (10) työpäivää ennen aiottua rakentamista . Kaikki kaapelinäytöt tilataan Suomen Turvallisuusverkko Oy:ltä (STUVE Oy); asiakaspalvelu .stuve(ccD-erillisverkot.fi. Erillisverkko- konsernin vaihde on 029 444 0500.</p> <p>Kaavoituksesta mahdollisesti aiheutuvien olemassa olevien kaapelireittien siirtojen, kaapeleiden rakentamisen aikaisten suojaamisen tai muiden muutosten osalta kustannukset on kohdennettava muutoksen aiheuttajalle.</p> <p>Koska kuntakaavoilla ja rakennus-/toimenpideluvilla voidaan joskus ratkaista yksittäisiä tuulivoimalakohteita, Puolustusvoimat esittää, että mahdollisia yksittäisiä tuulivoimalahankkeita silmällä pitäen Kainuun liitto vaikuttaisi siihen, että alueen kunnat lisäävät kuntien rakennusjärjestyksiin ja tarvittavilta osin myös yleiskaavoihin seuraavat lauseet:</p> <p>"Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista tuulivoimaloista tulee aina pyytää erillinen lausunto Pääesikunnalta koko kunnan</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Esitetyt näkökohdat on mahdollista ottaa esille kuntien kanssa käytävissä neuvotteluissa.</p>

<p>alueella.</p> <p>Yksittäisiä alle 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeita pientuulivoimaloita saa rakentaa, mikäli ne eivät rajoitu puolustusvoimien vakituisessa käytössä oleviin alueisiin."</p>	
<p>7 Yhteyshenkilöt</p> <p>Lausuntopyyntöt ja kutsut neuvotteluihin tulee lähettää sähköpostilla kiriaamo.3logr(a.mil.fi tai 3.Logistiikkarykmentin Esikunta (3.LOGRE), PL 14, 41161 TIKKAKOSKI, katuosoite Elementtitie 18, Tikkakoski Yhteyshenkilöinä kaavoitus- ja edunvalvonta-asioissa ovat 3LOGR:n kiinteistöpäällikkö , DI Kari Ponkilainen , kari.ponkilainen (cDmil.fi, p. 0299 573 262 ja kiinteistöinsinööri , RI Tapio Seppä , tapio.seppa (a_mil.fi, p.0299 573 263. Tutkavaikutusten selvittämistarpeesta ja tuulivoimahankkeiden hyväksyttävyydestä (kuten rakennusluvista) Puolustusvoimien kannalta vastaa Pääesikunta, joten niitä koskevat lausuntopyyntöt tulee toimittaa osoitteella: kiriaamo.pe(a)mil.fi tai Pääesikunta, PL919, 00131 Helsinki. Tuulivoimahankkeesta annettavan hyväksyttävyytyslausekkeen yhteyshenkilö on tarkastaja Jussi Karhila p. 0299 800 (puolustusvoimien vaihde). Lisätiedot: tiedustelut osoitteella: tuulivoimalausunnot@mil.fi.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Yhteystiedot huomioidaan maakuntakaavan tarkistamisen osallistumisesta ja neuvotteluja järjestettäessä.</p>
<p>Maavoimien Esikunta, Mikkeli</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Museovirasto</p>	
<p>Lähtökohdat ja tavoitteet on selkeästi jaoteltu. Tavoitteet on muotoiltu yleispiirteisesti ja useissa kohdin todetaan, että maakuntakaavan tarkistamisprosessin kuluessa tavoitteita ja tarpeita voi tulla lisää ja ne voivat muuttua prosessin kuluessa. Samoin todetaan selvityksiin liittyen. Tämä on osallisten kannalta hankalaa. Tavoitteiden tarkempi asettaminen selkeyttäisi kaavaprosessia ja helpottaisi sen seuraamista. Tarkemmat tavoitteet selventäisivät kaavoittajan tekemiä valintoja ja painotuksia.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Maakuntakaavoituksen tavoitteet asetetaan sillä tarkkuudella, joka käytettävissä olevan tiedon ja osallisten näkemysten puitteissa on mahdollista. Valmistelun edetessä ja tietopohjan karttuessa eri teemoissa kaavan tavoitteet ja sisältö tarkentuvat.</p>
<p>Luvussa 2.5.8 Maiseman, luonnon ja kulttuuriperinnön vaaliminen on viitattu seurantaraportin kohtaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävistä muinaisjäännöksistä. Tällaisen jaon tekeminen ei ole</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Maakuntakaavan lähtökohdaksi ovat voimassa oleva lainsäädäntö, Kainuun voimassa olevat maakuntakaavat sekä maakuntakaavan</p>

<p>mahdollista ilman muinaisjäännösten kokonaisvaltaista arvottamista. Maakuntakaavaan 2020 tehty arviointi vaatii päivittämistä myös arvottamisen silloisten kriteereiden osalta.</p>	<p>teemoja koskevat erilliselvitykset. Kaavaprosessin yhteydessä arvioidaan tarve laatia selvitys vähintään seudullisesti merkittävistä muinaisjäännöskohteista.</p>
<p>Suunnittelun lähtökohta-aineistoa on syytä tarkentaa, käytettävissä ovat Kulttuuriympäristön rekisteriportaali (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx) Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY, (http://www.rky.filreadlasplr_default.aspx) sekä Rakennusperintörekisteri (http://kulttuuriymparisto.nba.fi/netsovellus/rekisteriportaali/portti/default.aspx).</p>	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet –raporttia muutetaan. Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia täydennetään lausunnossa esitettyjen lähteiden osalta.</p>
<p>Fingrid Oyj</p>	
<p>Fingrid Oyj:llä ei ole huomautettavaa laaditusta aineistosta.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>
<p>Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus</p>	
<p>Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä on käsitelty suppeasti ja esimerkiksi liikenneinfran toimivuus, liikenneyhteydet ja saavutettavuus puuttuvat toimintaedellytysten teemoista (2.5.7). Näiden merkitys on mm. elinkeinoelämän toimintaedellytyksille huomattava ja syytä kirjata myös raporttiin.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Liikenne ja siihen liittyvät teemat on kirjattu ja nostettu omaksi kohdakseen Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin. Elinkeinoelämän toimintaedellytykset liittyvät olennaisesti liikenteeseen ja saavutettavuuteen mutta myös muihin erikseen käsiteltyihin teemoihin kuten arvokkaisuuden maisemiin ja aluerakenteeseen. Raportin rakenteessa on pyritty huomioimaan selkeys ja teemakokonaisuuksien laajuus.</p>
<p>Raportissa on nostettu hyvin esille valtakunnalliset, maakunnalliset ja paikalliset tavoitteet. Eri tasoiset tavoitteet on kerätty olemassa olevista ohjelmista, strategioista sekä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annetuista lausunnoista. Tavoiteasettelua on kuitenkin syytä joiltain osin yleistää maakuntakaavoituksen tarkoitusta vastaavaksi.</p> <p>Tavoiteasettelua voisi liikenteen osalta yleistää kohdan 3.7. osalta esimerkiksi seuraavasti: Arvioidaan Kainuun liikennejärjestelmän ja liikennepalveluiden kehittämistarpeet elinkeinoelämän, matkailun, kaivostoiminnan, metsäteollisuuden ym. näkökulmasta. Tienumerointia ei ratkaista maakuntakaavoituksessa vaan asiaa tulisi tarkastella enemmänkin liikennejärjestelmän kokonaisuuden näkökulmasta. Kaavalla mahdollistetaan tarpeelliseksi katsottujen muutosten tekeminen jatkossa ja tarpeet on syytä huomioida merkintöjä suunniteltaessa.</p>	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan. Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen tavoiteasettelua muokataan lausunnossa esitettyjen asioiden pohjalta.</p> <p>Maakuntakaavoituksen tavoitteet asetetaan sillä tarkkuudella, joka käytettävissä olevan tiedon ja osallisten näkemysten puitteissa on mahdollista. Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen tavoiteasettelussa huomioidaan valtakunnalliset, maakunnalliset, seudulliset ja paikalliset tavoitteet, jotka yhteen sovitetaan keskenään.</p>

<p>Myös yhteysvälin Oulu-Kajaani kehittämistä, tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja esitetty Oulujärven maisematie kuuluu osana tuota kehittämistä.</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan ELY varautuu tekemään maakuntakaavoituksen tueksi tarvittavaa liikennejärjestelmäsuunnittelua yhteistyössä Kainuun liiton kanssa.</p> <p>Muilta osin Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ei ole huomautettavaa raporttiluonnoksesta.</p>	
<p>Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Oulu</p>	
<p>Pohjois-Suomen aluehallintoviraston peruspalvelut, oikeusturva ja luvat vastuualue antaa tämän lausunnon terveydensuojelun näkökulmasta.</p> <p>Lausunnossa nostetaan esille tavoitteet, joissa vastuualueen näkemysten mukaan terveydensuojelu korostuu. Terveydensuojelulain (76311994) mukaan aluehallintoviraston tehtävänä on ohjata ja valvoa terveydensuojelua alueellaan.</p> <p>Vastuualue toteaa yleisesti lähtökohtia ja tavoitteita koskevasta raporttiluonnoksesta, että se on selkeä ja antaa hyvän kuvan tulevan valmistelutyön tavoitteista.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>
<p>Raportissa todetaan, että matkailun ja tuulivoiman osalta on todettu olevan eri maankäyttöluokkien yhteensovittamistarpeita. Terveydensuojelun näkökulmasta asutuksen ja tuulivoiman yhteensovittaminen on noussut esille muualla Suomessa. Tähän liittyen tuulivoiman määrällisissä tavoitteissa olisi syytä olla laajempi yhteistyö maakuntien välillä ja arvioida alueellisen sijoittumisen suhde valtakunnallisiin tavoitteisiin. Vastuualue katsoo, että tämä tarkastelu voitaisiin tehdä tässä yhteydessä, vaikka raportin mukaan lähtökohtaisesti maakunta-kaavan tarkastaminen ei koske vahvistettavana tai voimassa olevia maakuntakaavoja. Raportin mukaan Kainuun tuulivoimamaakunta-kaava on vahvistettavana ympäristöministeriössä. Tuulivoimaan liittyviä suomalaisia selvityksiä ollaan parhaillaan toteuttamassa terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksella, josta saatavaa tietoa on syytä hyödyn-</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Tuulivoimatuotantoa koskevat maankäyttöratkaisut on käsitelty Kainuun tuulivoimamaakuntakaavassa, joka on parhaillaan vahvistettavana ympäristöministeriössä. Mahdollinen tarve tuulivoima-asioiden käsittelemiseen maakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä tarkentuu mm. Kainuun tuulivoimamaakuntakaavan vahvistamispäätöksen perusteella.</p>

<p>tää kaavaa tarkistettaessa.</p> <p>Edellä mainitun lisäksi vastuualue nostaa seuraavia asiakokonaisuuksia esille, joissa erityisesti korostuu terveysvaikutusten selvittäminen (osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan liittyvää). Selvitykset auttavat arvioimaan kaavan suunnittelumääräysten laatimista terveydensuojelun näkökulmasta.</p> <ul style="list-style-type: none"> • valtatie 22 kehittäminen välillä Oulu-Kajaani • pohjavesien luokitus ja niihin liittyvien suojelusuunnitelmien ja muun maankäyttötarpeen huomioiminen • asumiseen tarkoitettun yhdyskuntarakenteen kasvusuunta suhteessa häiriötä aiheuttaviin maankäyttötarpeisiin (mm. Seveso III direktiivin mukaiset kohteet, merkittävä teollisuus ja kaivos-toiminta) • maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ampumaradat (suunnittelumääräykset haittojen ehkäisemiseksi) 	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavan vaikutusten arviointiin ja liitetään osaksi sen valmistelua.</i></p> <p>Vaikutusten arviointi on jatkuva prosessi, jota tehdään osana kaavaratkaisujen tarkastelua koko kaavan laatimisen ajan. Vaikutusten arviointityötä tehdään kaavoitusta palvelevien erillisselvitysten laadinnan yhteydessä sekä osana kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen laadintaa. Vaikutustarkasteluihin liittyvät selvitykset saatetaan osallisten ja viranomaisten tietoon.</p>
<p>Vastuualueen näkemyksen mukaan tavoitteissa olisi syytä tarkastella myös tulvariskien uudelleentarkastelua ja miten ne voitaisiin ottaa huomioon maakuntakaavan uudistuksessa.</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i></p> <p>Kainuun alue kuuluu Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueeseen sekä pieneltä osin myös Vuoksen vesienhoitoalueeseen. Kainuussa tulvariskit arvioidaan vähäisiksi mm. voimakkaan sääntelyn vuoksi. Tulvariskien huomioon ottamisen tarvetta arvioidaan yhteistyössä Kainuun ELY-keskuksen kanssa.</p>
<p>Pääesikunta, Helsinki</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Suomen metsäkeskus, Pohjoinen palvelualue</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Suomen riistakeskus</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Suomen riistakeskus, Kainuu</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>

YHDISTYKSET, YHTIÖT JA TUTKIMUSLAITOKSET	
Boliden Kuhmo Oy	
-	-
Caruna sähkönsiirtoyhtiö	
-	-
Elinkeinoelämän keskusliitto, Helsinki	
-	-
Ekokymppi Oy	
-	-
Finavia	
<p>Finavia päivittää tämän vuoden aikana Kajaanin lentoaseman lentomeluennusteen. Lentoaseman toimintaedellytysten turvaamiseksi tulee maakuntakaavaan merkittävä lentokonemelualue tarkistaa Finavian laatiman ennusteen mukaiseksi.</p> <p>Lisätietoja Finaviassa antaa apulaisjohtaja Hannu Salomaa, puhelin 020 708 2309, hannu.salomaa@finavia.fi.</p>	<p><i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Tavoitteenasettelua täydennetään lausunnossa esitetyn asian osalta.</p>
GTK	
<p>Kokonaisuutena luonnos on laadittu laajaan ja riittävään taustamateriaaliin perustuen. Lausuntonaan Geologian tutkimuskeskus (GTK) esittää:</p> <p>Lähtökohdat 2.4 Suunnittelun lähtökohta-aineistona tulisi huomioida myös seuraavia geologisia luonnonvaroja koskevia aineistoja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suomen malmi - ja teollisuusmineraaliesiintymät karttapalvelussa http://gtkdata.gtk.fi/mdae/i/index.html • Suo- ja turvemaiden maankäyttö sekä kartoitetut turvevarat karttapalvelussa: http://gtkdata.gtk.fi/Turvevarojen_tilinpito/index.html 	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Lausunnossa esitetty aineisto liitetään osaksi suunnittelun lähtökohta aineistoa.</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Maa-ainestenottoluvat ja kiviainesvarannot (SYKE): http://syke.maps.arcgis.com/apps/PublicInformation/index.html?appid=008be7c63d6041ff9b0dbcfadcbafbd2 • Eskelinen , A. ja Mursu, J. 2013. Vuokatin pohjavesialueen geologinen rakenneselvitys. • Heino, T. 2007. Loppuraportti Puolangan liuskekivien maasto - ja laboratoriotöiden toteuttamisesta. 32 s. • Luukkonen E., Halkoaho T., Hartikainen A., Heino , T., Niskanen , M., Pietikäinen, K. ja Tenhola , M. Itä-Suomen arkeiset alueet -hankkeen (12201 ja 210 5000) toiminta vuosina 1992-2001 Suomussalmen , Hyrynsalmen , Kuhmon , Nurmeksen , Rautavaaran , Valtimon, Lieksan, Ilomantsin , Kiihtelysvaaran , Enon, Kontiolahden , Tohmajärven ja Tuupovaaran alueella. 265 s. • Mikkola , P., Damsten , M., Halkoaho , T., Heilimo , E., Kousa , J., Lukkarinen , H., Luukas, J., Makkonen , H., Västi , K. ja Äikäs , O. 2012. Selvitys Itä -Suomen kallioperään kohdistuvista jatkotutkimustarpeista. 13 s. • Pietikäinen , K., Halkoaho , T., Hartikainen , A., Niskanen , M. ja Tenhola , M. 2005. Itä-Suomen arkeiset alueet 11-hankkeen (2105000) toiminta vuosina 2001 -2004 Kuhmon , Nurmeksen, Lieksan ja Hyrynsalmen alueilla . 84 s., 5 liite. • Taipale, K. ja muut 2005 . Kivi-Konstan Kainuu: maa- ja kallioperän myllerryksiä ja rikkauksia. 49 s. 	
<p>2.5 Kainuun maakuntakaavan 2020 muutostarpeet</p> <p>2.5.6 Vesi- ja maa-ainesvarat: GTK:lla ei ole huomautettavaa tärkeiden pohjavesialueiden osalta. Maa- ja kalliokiviainesten ottoalueiden lisäksi maa-aineslaki säätelee myös rakennuskiven louhintaa. Myös seudullisesti merkittävät rakennuskiven ottoalueet olisi hyvä mainita:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ristijärven graniitti (Tiukuvaaran; Pihlajavaaran ja Palokankaan esiintymät) • Puolangan liuskeet (Särkivaaran, Rahikkalanvaaran, Mekkokallion ja Kotilan esiintymät Kotilan kylällä ja Rahikkalanvaarassa) • Itä- ja Pohjois-Kainuun mustakivialueet (muun muassa Lapinlammen esiintymä, Suomussalmi). <p>Vuolukiven louhinta kuuluu kaivoslain alaisuuteen ja sen osalta kohta Kaivostoimintaan tarkoitetut alueet on hyvin muotoiltu.</p>	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</p> <p>Rakennuskivien ottoalueiden seudullista merkittävyyttä ja mahdollista kaavallista tarkastelua arvioidaan kaavaprosessin laatimisen yhteydessä olemassa olevaan tutkimustietoon perustuen.</p>
<p>2.5.7 Elinkeinoelämän toimintaedellytykset</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>

<p>Elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä koskeviin teemoihin tulisi lisätä geologiset luonnonvarat.</p>	<p>Elinkeinoelämän toimintaedellytykset koskevat tavalla tai toisella useampia maakuntakaavan tarkistamisen teemoja. Osa teemoista on nostettu erikseen omaksi osiokseen tai muuten ryhmitelty raportin rakenteessa eri paikkaan. Geologisiin luonnonvaroihin liittyvät teemat on kirjattu Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin. Raportin rakenteessa on pyritty huomioimaan selkeys ja teemakokonaisuuksien laajuus.</p>
<p>Kaavan laatimisen tavoitteet 3.7 Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteet Vesi- ja maa-ainesvarat "Mahdollistetaan seudullisesti merkittävän kaivostoiminnan toimintaedellytykset" lauseessa kaivostoiminta tulisi korvata kaivannaistoiminnalla</p>	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan lausunnossa esitetyllä tavalla.</p>
<p>Hyryn turvehippu oy</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Idän Taiga ry</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Ilmatieteen laitos</p>	
<p>Nyt aloitettavassa maakuntakaavan tarkistustyössä ei käsitellä Ilmatieteen laitoksen toimintaan vaikuttavia asioita. Maakuntakaavoituksessa laitoksen toimintaa koskettaa lähinnä tuulivoimarakentaminen, jolla on vaikutusta laitoksen säätutkamittausten käyttöön.</p> <p>Ilmatieteen laitoksella ei ole huomautettavaa raporttiluonnokseen.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>
<p>Imerys Talc Finland Oy</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Juuan Dolomiittikalkki Oy</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Kainuun Etu Oy</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Kainuun lintutieteellinen Yhdistys ry</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>

Kainuun luonnonsuojelupiiri ry	
-	-
<i>Kainuun metsänhoitoyhdistykset:</i>	
Metsänhoitoyhdistys Kainuu ry LKV	
-	-
Metsänhoitoyhd. Rokua-Paljakka,Puolanka	
-	-
Metsänhoitoyhdistys Sotkamo	
-	
Metsänhoitoyhdistys Ylä-Kainuu	
-	
Kainuun nuotta	
-	-
Kaivosteollisuus ry	
-	
<i>Poronhoidon paliskunnat:</i>	
Hallan paliskunta	
-	-
Hossa-Irnin paliskunta	
-	-
Näljängän paliskunta	
-	-
Pintamon paliskunta	
-	-

Taivalkosken paliskunta	
-	-
Kainuun Practical Ampujat ry	
<p>Yhdistys on perehtynyt saamaansa raporttiluonnokseen ja pitää sitä hyvänä lähtökohdana Kainuun kehityksen kannalta. Haluamme kuitenkin tuoda edellä mainittuun raporttiin vielä seuraavia näkökohtia, jotka pyydämme ottamaan huomioon Maakuntakaavaa tarkistettaessa.</p> <p>1. Haluaisimme nostaa myös Puolangalla sijaitsevan Puolangan Ampujat ry:n ylläpitämän Soidinkankaan ampumaradan merkittävien siviiliratojen joukkoon seuraavista syistä:</p> <p>1.1 Olemme kehittämässä yhteistyötä Puolangan Ampujat ry:n kanssa jossa eri ampumaratapalveluja tarjotaan Suomussalmelle tuleville ammuntaurheilumatkailijoille.</p> <p>1.2 Puolangalla on mahdollisuus kehittää Soidinkankaan ampumaradalla pitkän matkan kivääriammuntaa aina 300 metriin, tällaisen ampumaradan olemassaolo palvelisi koko Kainuuta, sekä ammuntaurheilijoita, reserviläisiä että metsästäjiä, koska Puolustusvoimien tai Rajavartioston radoilla siviiliampuminen on rajoitettu tai kiellettyä. Yhteistyö yllämainittujen ratojen välillä parantaa tarjontaa urheiluammuntasektorilla ja myös parantaa ratojen taloudellista toimintaa, mikä on ratojen kehitykselle tärkein yksittäinen tulolähde.</p>	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua.</i> Maakuntakaavan tarkistamistyössä käsitellään vähintään seudullisesti merkittäviä siviilien käytössä olevia ampumaratoja. Seudullista merkittävyyttä arvioidaan kaavaprosessin edetessä. Ampumaratoja koskien laaditaan talven 2016–2017 aikana erillisselvitys, joka täydentää Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvitystä. Erillisselvityksessä huomioidaan yhteistyössä toimijoiden kanssa vähintään yksi ampumarata jokaisesta Kainuun kunnasta ja kaupungista. Kaavan lopulliset sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin edetessä.</p>
<p>2. Toimenpiteet joilla pyritään parantamaan majoituskapasiteetin riittävyyttä kesä-heinä ja elokuussa Suomussalmen- Hyrynsalmen alueella. Tällä hetkellä majoituskapasiteetista on pulaa heinäkuun alun ja elokuun puolivälin välisellä ajalla Ukkohallassa sekä Suomussalmen majoituskapasiteetin määrä on pieni, ja taso ei riitä kansainväliseen kysyntään. Majoituskapasiteetin etäisyydellä kuntakeskuksesta on myös hyvin suuri merkitys ja olemme todenneet että noin 40 kilometriä on maksimietäisyys minkä ulkomaiset aktiiviharrastajat päivittäin haluavat kulkea suuntaansa. Lisäksi majoitustilojen tulisi olla tiivistettyjä kokonaisuuksia, samalla alueella sijaitsevia ja sisältää vähintäänkin jotain peruspalvelua, ruoka- ja elintarvikekauppaa. Matkailijat haluavat myös oheispalveluja, ja niiden etäisyyteen majoituspaikoista, yhteis-</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Lausunnossa esitetty asia on linjassa Kainuun matkailun kehittämisen tavoitteiden kanssa. Lähtökohdat ja tavoitteet raportissa todetaan, että maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteena on mahdollistaa matkailun toimintaedellytykset maakuntakaavassa haitalliset vaikutukset minimoiden ja yhteen sovittaen muiden maankäyttötarpeiden kanssa.</p>

<p>työhän ja kielitaidon kohottamiseen tulee kiinnittää myös huomiota joko tukemalla yhteistyöprojekteja tai muodostamalla koko Kainuun kattava yhteistyöverkosto joka myös samalla huolehtisi majoituspaikkavarausten informaation ylläpitämisestä. Tällä hetkellä vapaan majoituskapasiteetin etsiminen on soittelemista majoitusyrityksiin ja kyselemistä, onko mahdollisesti tilaa haluttuna aikana. Netin aikakaudella tämä on turhaa ajanhukkaa.</p>	
<p>3. Maakuntakaavaluonnoksessa mainittujen ampumaratojen ottaminen huomioon myös kunnallisissa yleiskaavoissa, jotta ampumaradoilla on tulevaisuudessa oma sijansa tässä yhteiskunnassa eikä niiden toimintaa pyritä enää mielivaltaisesti häiritsemään, suuresti hankaloittamaan, lopettamaan tai siirtämään toiseen paikkaan.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Maankäyttö- ja rakennuslain 32§ mukaan maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa kunnallisia yleis- ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista.</p>
<p>4. Sekä ampumaratojen turvallisuuden että myös siviili-ilmailun tarpeisiin tulisi merkitä avoimesti käytettävissä olevat laskeutumispaidat helikopterityyppisille ilma-aluksille noin 0-10 kilometrin etäisyydelle edellä mainituista ampumaradoista. Tarvetta tälle palvelulle on ollut vuosittain muutaman lennon verran.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Esitetty asia liittyy maakuntakaavaa yksityiskohtaisempaan alueiden suunnitteluun.</p>
<p>Kainuun riistanhoitoyhdistykset:</p>	
<p>Hyrnsalmen–Ristijärven riistanhoitoyhdistys</p>	
<p>Riistanhoitoyhdistysten toiminnan kannalta merkittävä maakuntakaavaan sisältyvä asia ovat ampumaradat. Metsästyksen ja riistatalouden näkökulmasta maakuntakaavassa muulle toiminnalle rajatut laajat alueet esim. tuulivoimapuistoille ja kaivostoiminnalle sekä maastoon perustetut reitistöt voivat rajoittaa ja vaikeuttaa metsästysharrastusta ja taloudenalan toimintaa.</p> <p>Riistahallintolaki määrää riistanhoitoyhdistykset muun muassa järjestämään ampumakokeet, jonka suorittaminen on edellytys suurriistan metsästykselle. Tämän tehtävän mahdollistamiseksi jokaisen riistanhoitoyhdistyksen alueella tulee olla ampumarata, joiden toimintaedellytykset turvataan merkittävänä maakunnallisina tai seudullisina ampumaratoina.</p>	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua.</i> Maakuntakaavan tarkistamistyössä käsitellään vähintään seudullisesti merkittäviä siviilien käytössä olevia ampumaratoja. Seudullista merkittävyyttä arvioidaan kaavaprosessin edetessä. Ampumaratoja koskien laaditaan talven 2016–2017 aikana erillisselvitys, joka täydentää Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvitystä. Erillisselvityksessä huomioidaan yhteistyössä toimijoiden kanssa vähintään yksi ampumarata jokaisesta Kainuun kunnasta ja kaupungista. Kaavan lopulliset sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin edetessä.</p>

<p>Ampumataidon ylläpidolle ja kehittämiselle sekä ampumakokeiden toimeenpanolle pitää olla seudulliset edellytykset. Harva ampumarataverkosto voi aiheuttaa ampumarajoittelun omatoimisuutta, jolloin toiminta siirtyy epätarkoituksenmukaisesti siihen toimintaan huonommin soveltuviin, vähemmän turvallisiin paikkoihin.</p> <p>Metsästys tuottaa sekä hyvinvointivaikutuksia että taloudellisia vaikutuksia. Kainuussa metsästyksen merkitys aluetalouteen on huomattava ja metsästysmatkailun lisääntyessä kasvava. Erityisesti suurriistan metsästys seuruemetsästysluonteensa ansiosta luo yhteisöllisyyttä toimien tunnetusti hyvinvoinnin ylläpitäjänä ja edistäjänä. Kaiken edellä mainitun lisäksi metsästyksellä vaikutetaan suurriistan aiheuttamien haittojen ennaltaehkäisyyn ja torjuntaan eri taloudenaloille ja kansalaisille. Metsästysedellytysten turvaamisella mahdollistetaan metsästyskulttuurin jatkuminen ja uusille sukupolville siirtäminen.</p>	
<p>Esitetään, että luonnoksen kohdan 2.5.9 alakohta "Ampumaradat" muutetaan muotoon:</p> <p>Ampumaradat sekä metsästys ja riistatalous</p> <p><i>Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvityksen (Kainuun liitto, D:1) mukaan Kainuun alueella on 53 ampumarataa, joista maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviksi voidaan luokitella seuraavat ampumaradat</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Hoikanportin ampumarata-alue, Kajaani (maakunnallisesti merkittävä)</i> • <i>Huhtikankaan ampumarata, Sotkamo (seudullisesti merkittävä)</i> • <i>Multikankaan / Tulikankaan ampumarata, Kuhmo (seudullisesti merkittävä)</i> • <i>Haverisen hiihtokeskuksen ampumaradat, Aittokosken Practical -rata ja Käärmekekankaan ampumarata, Suomussalmi (seudullisesti merkittävä, kehitettävä kohde)</i> • <i>Multiharjun ampumarata, Hyrynsalmi (seudullisesti merkittävä)</i> • <i>Ruhon ampumarata, Soidinkankaan practical- sekä luodikkoradat, Puolanka (seudullisesti merkittävä)</i> 	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua. Maakuntakaavan tarkistamistyössä käsitellään vähintään seudullisesti merkittäviä siviilien käytössä olevia ampumaratoja. Seudullista merkittävyyttä arvioidaan kaavaprosessin edetessä. Ampumaratoja koskien laaditaan talven 2016–2017 aikana erillisselvitys, joka täydentää Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvitystä. Erillisselvityksessä huomioidaan yhteistyössä toimijoiden kanssa vähintään yksi ampumarata jokaisesta Kainuun kunnasta ja kaupungista. Kaavan lopulliset sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin edetessä.</i></p>

<ul style="list-style-type: none"> • Laajankankaan ampumarata, Paltamo (seudullisesti merkittävä) • Otanmäen ampumarata, Kajaani (Vuolijoki, seudullisesti merkittävä) <p><i>Maakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä arvioidaan perusteet ja edellytykset seudullisesti merkittävien, siviilien käytössä olevien ampumaratojen osoittamiseen maakuntakaavassa. Näiden ampumaratojen toiminta turvataan maakunnallisesti.</i></p> <p><i>Maakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä turvataan metsästyksen ja riistatalouden edellytykset koko Kainuussa siten, että muille yhteiskunnan toimialoille varattavat ja osoitettavat alueet pidetään pieninä, välittömän toiminnan edellyttämän kokoisina alueina eikä niitä tarpeettomasti eikä aiheuttomasti kasvateta.</i></p>	
<p>Kajaanin riistanhoitoyhdistys</p>	
<p>Riistanhoitoyhdistysten toiminnan kannalta merkittäviä maakuntakaavaan sisällytettäviä ovat ampumaradat. Näkemyksemme mukaan jokaisen yhdistyksen ja kunnan alueella tulisi olla mahdollista toteuttaa riistahoitoyhdistyksille riistahallintolaissa määrättyjä tehtäviä esimerkiksi lakisääteisten ampumakokeitten järjestäminen. Näin ollen ampumarata toiminta tulisi huomioida ja sisällyttää maakuntakaavassa kattavasti.</p> <p>Kaavaluonnoksessa esitettyjen ampumaratojen lisäksi tulisi huomioida myös paikkakuntien erityistarpeet.</p>	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua.</i> Maakuntakaavan tarkistamistyössä käsitellään vähintään seudullisesti merkittäviä siviilien käytössä olevia ampumaratoja. Seudullista merkittävyyttä arvioidaan kaavaprosessin edetessä. Ampumaratoja koskien laaditaan talven 2016–2017 aikana erillisselvitys, joka täydentää Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvitystä. Erillisselvityksessä huomioidaan yhteistyössä toimijoiden kanssa vähintään yksi ampumarata jokaisesta Kainuun kunnasta ja kaupungista. Kaavan lopulliset sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin edetessä.</p>
<p>Kuhmon riistanhoitoyhdistys</p>	
<p>Lausunto vastaa Hyrynsalmen – Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoa (ks. edellä).</p>	<p>Vastineet vastaavat Hyrynsalmen-Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoon annettuja vastineita (ks. edellä).</p>
<p>Paltamon riistanhoitoyhdistys</p>	
<p>Lausunto vastaa Hyrynsalmen – Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoa (ks. edellä).</p>	<p>Vastineet vastaavat Hyrynsalmen-Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoon annettuja vastineita (ks. edellä).</p>

Puolangan riistanhoitoyhdistys	
Lausunto vastaa Hyrynsalmen – Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoa (ks. edellä).	Vastineet vastaavat Hyrynsalmen-Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoon annettuja vastineita (ks. edellä).
Sotkamon riistanhoitoyhdistys	
Lausunto vastaa Hyrynsalmen – Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoa (ks. edellä).	Vastineet vastaavat Hyrynsalmen-Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoon annettuja vastineita (ks. edellä).
Suomussalmen riistanhoitoyhdistys	
<p>Riistanhoitoyhdistysten toiminnan kannalta merkittävä maakuntakaavaan sisältyvä asia ovat ampumaradat.</p> <p>Riistahallintolain 14§:n mukaan riistanhoitoyhdistyksien tehtäviin kuuluu järjestää ampumakokeita. Kokeen suorittaminen on edellytys suurriistan metsästykselle.</p> <p>Riistanhoitoyhdistyksien ampumaradat, jotka on perustettu ampumataidon ylläpitämiseksi, kehittämiseksi, sekä ampumakokeiden järjestämistä varten, tulee sisällyttää tarkistamisen yhteydessä maakuntakaavaan.</p> <p>Ampumaradat, jotka sijaitsevat sellaisella alueella, joka estää sen sisällyttämistä maakuntakaavaan, tulee riistanhoitoyhdistykselle antaa mahdollisuus esittää vaihtoehtoinen paikka, joka voidaan sisällyttää maakuntakaavaan.</p> <p>Kainuu on laaja maakunta, jossa harva ampumarataverkosto voi aiheuttaa ampumarajoittelun omatoimisuutta. On vaarana, että toiminta voisi siirtyä huonommin soveltuviin, ja vähemmän turvallisiin luvattomiin paikkoihin.</p> <p>Metsästyksessä tuottaa hyvinvointia sekä taloudellisia vaikutuksia. Kainuussa metsästyksen merkitys aluetalouteen on huomattava. Metsästysmatkailun lisääntyessä muualta tulevien suomalaisten, sekä ulkomaaisten metsästäjien määrä on ollut kasvava. Riistanhoitoyhdistyksien tulee kyetä järjestämään ampumakokeet myös tarvittaessa muualta</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Maakuntakaavan tarkistamistyössä käsitellään vähintään seudullisesti merkittäviä siviilien käytössä olevia ampumaratoja. Lähtökohdat ja tavoitteet raporttiin on kirjattu, että maakuntakaavoituksen tavoitteena on arvioida perusteet ja edellytykset seudullisesti merkittävien siviilien käytössä olevien ampumaratojen osoittamiseen maakuntakaavassa. Seudullista merkittävyyttä arvioidaan kaavaprosessin edetessä. Ampumaratoja koskien laaditaan talven 2016–2017 aikana erilliselvitys, joka täydentää Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvitystä. Erilliselvityksessä huomioidaan yhteistyössä toimijoiden kanssa vähintään yksi ampumarata jokaisesta Kainuun kunnasta ja kaupungista. Kaavan lopulliset sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin edetessä.</p>

<p>tuleville metsästäjille. Aseiden kohdistus onnistuu virallisilla ampumaradoilla. Usein ulkomaalaiset, sekä muualta suomesta tulevat metsästäjät haluavat tarkkuuttaa aseensa maahan saapuessaan metsästyspaikkakunnalla.</p> <p>Riistaorganisaation tärkeä tehtävä on huolehtia siitä, että metsästys tapahtuu eettisesti hyväksyttävällä tavalla tuottamatta riistalle turhaa kärsimystä. Sen tavoitteen tukemiseksi on hyvä tarjota riittävästi ampumaratoja, joissa vanhemmat kokeneet, sekä nuoret aloittelevat metsästäjät voivat testata asetta ja aseeseen sopivia patruunoita ja harjoitella turvallisissa olosuhteissa.</p> <p>Riittäväällä määrällä hyväksytyjä ampumaratoja, turvataan myös aseiden oikea ja turvallinen käyttö, sekä metsästyskulttuurin jatkuminen uusille sukupolville.</p> <p>Riistahoitoyhdistysten kannalta on hyvin merkittävää, että maakunta-kaavassa ampumarataverkosto huomioidaan riittävän kattavasti.</p>	
Vuolijoen riistanhoitoyhdistys	
Lausunto vastaa Hyrynsalmen – Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoa (ks. edellä).	Vastineet vastaavat Hyrynsalmen-Ristijärven riistanhoitoyhdistyksen lausuntoon annettuja vastineita (ks. edellä).
Kainuun Voima Oy	
-	-
Kainuun Yrittäjät ry	
-	-
Kajaanin kauppakamariosasto	
-	-
Kuhmo Oy	
-	-
Loiste - yhtiöt	
-	-

Luonnonvarakeskus	
Luonnonvarakeskus pitää tavoitteiden ryhmittelyä valtakunnallisiin, maakunnallisiin, seudullisiin ja kuntien tavoitteisiin sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin selkeänä.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita (VAT) uudistetaan parhailaan. Kainuun maakuntakaavan tarkistusprosessi nojautuu sen vuoksi voimassa oleviin tavoitteisiin ottaen huomioon Kainuuta koskevan erityistavoitteet Kainuun pohjoisosan poronhoidon edellytysten turvaamisesta. Luonnonvarakeskus pitää hyvänä, että kaavoitusprosessissa on varauduttu seuraamaan VAT-uudistustyötä (luku 3.1) ja ottamaan huomioon myös ne tavoitteet, jotka perustuvat muihin, raportissa listattuihin valtakunnallisiin ohjelmiin ja strategioihin (luku 3.2).	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Maakunnalliset tavoitteet (luku 3.4) perustuvat eri sektoreiden maakunnallisiin ohjelmiin. Seudulliset ja paikalliset tavoitteet (luku 3.5) on kartoitettu laajasti selvityksien, raporttien, neuvotteluiden ja lausuntojen kautta.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
<p>Ylimaakunnalliset (luku 3.3) ja elinkeinoelämän toimijoiden (luku 3.6) tavoitteet perustuvat osallistumis- ja arviointisuunnitelman luonnoksesta saatuihin lausuntoihin. Näkökohtia on kerätty mm. muiden maakuntien, kuntien, ylimaakunnallisten yhdistysten ja tutkimuslaitosten sekä yritysten lausunnoista. Luvussa 3.6 on esitetty tavoitteita kuudesta yrityksestä, joista kolme on kaivosalalla toimivia. Luvussa ei ole tavoitteita yhdelläkään metsä- ja muun biotalouden tai matkailualan yrityksellä.</p> <p>Luonnonvarakeskus kiinnittää huomiota, että osallistumis- ja arviointisuunnitelman lausuntopyynnössä ei kerrottu, että lausuntoja tullaan käyttämään tavoitteiden kokoamiseen. Lausuntopyynnön jakelusta puuttuivat mm. metsäteollisuuden edustajat. Koska maakuntakaavan tavoitteena on maakunnan kehittäminen (mm. työpaikat), Luonnonvarakeskus ehdottaa, että elinkeinoasiat otetaan maakuntakaavan tarkistamisen yhteydessä vahvemmin esille mm. täydentämällä elinkeinoelämän toimintaedellytysten (luku 2.5.7) ja toimijoiden tavoitteiden (luku 3.6) kuvausta myös uusiutuvien luonnonvarojen hyödyntämisen (maa- ja metsätalous, metsäteollisuus ja metsiin liittyvät muut elinkeinot kuten luonnontuoteala ja hajautettu energiantuotanto)</p>	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet raporttia muutetaan.</p> <p>Maakuntakaavaa koskeva palaute ja lausunnot pyritään ottamaan huomioon kaavan jatkovalmistelussa riippumatta siitä, kohdistuuko se suoraan kulloinkin lausuntopyynnössä esitettäviin asioihin.</p> <p>Lähtökohdat ja tavoitteet raportista on saatu lausunto mm. Metsäteollisuus ry:ltä. Lähtökohdat ja tavoitteet raporttia täydennetään metsäteollisuuden ja matkailun toimijoiden tavoitteiden kuvauksen osalta. Maa- ja metsätalouden ja metsiin liittyvien muiden elinkeinon tavoitteita on kuvattu Lähtökohdat ja tavoitteet raportissa mm. Kainuun biotalousstrategian yhteydessä.</p>

sekä matkailun osalta.	
Luvussa 3.7 on kuvattu teemoittain, miten eri tahojen (luvut 3.1-3.6) tavoitteita tarkastellaan maakuntakaavan tarkistamisessa. Luonnonvarakeskus ehdottaa, että raportissa kuvataan myös, miten eri teemat ja niiden keskenään mahdollisesti ristiriitaisetkin tavoitteet sovitetaan yhteen ja miten vaikutusten arviointi toteutetaan tarkistusprosessin eri vaiheissa.	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteet on yhteen sovitettu ja muodostettu sillä tarkkuudella, joka maakuntakaavoituksen tavoitevaiheen ja prosessin huomioon ottaen on tarkoituksenmukaista. Eri teemojen maankäytön ratkaisut sovitetaan yhteen kaavoituksen edetessä ja lopulliset sisältöratkaisut muotoutuvat prosessin kuluessa. Maakuntakaavoitukseen liittyvä vuorovaikutus ja vaikutusten arvioinnit ovat olennainen osa tätä prosessia.</p> <p>Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen, Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on kuvattu muun muassa, miten vaikutusten arviointi toteutetaan tarkistusprosessin eri vaiheissa. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan on mahdollista tutustua Kainuun liiton verkkosivuilla: www.kainuunliitto.fi/maakuntakaavan_tarkistaminen</p>
Luonto-Liitto ry	
-	-
Maanmittauslaitos, Kajaanin palvelupiste	
-	-
Maanomistajain liitto	
-	-
Mainuan Turve Oy	
-	-
Matkailuyhdistys Puolanka-Paljakka Ry	
-	-
Matkailuyhdistys Ukkohalla-Hyrynsalmi Ry	
-	-
Metsähallitus, Metsätalous, Pohjanmaa-Kainuu	
-	-

Metsähallitus, Pohjanmaan luontopalvelut	
-	-
Metsähallitus Laatumaa, Oulu	
-	-
Metsäteollisuus ry	
<p>Biotalous ja erityisesti siihen liittyvät hajautetut ratkaisut tarjoavat mahdollisuuksia maaseudun elinvoimaisuuden kehittämiseen, sillä biotalous tuo uusia tulo- ja työllisyysmahdollisuuksia erityisesti maaseudulle. Biotalous kehittäminen tarvitaan myös toimiva infrastruktuuri (mm. tiestö, rautatiet ja sillat).</p> <p>Metsäalalla on huomattavat mahdollisuudet luoda kasvua ja työpaikkoja. Maakuntakaavan on edistettävä puun kestävää käyttöä eikä metsätaloudelle saa asettaa turhia rajoitteita. Tärkeää on, että mahdollisten kaavamerkintöjen vaikutuksia tarkastellaan luonnonvaroihin sekä niiden hyödyntämiseen perustuvien elinkeinon ja elinkeinon harjoittajien kannalta.</p>	<p>Lähtökohdat ja tavoitteet raporttia muutetaan. Maakuntakaavan tarkistamisen liikennettä koskevia tavoitteita täydennetään. Liikenneverkoston kehittämistarpeet arvioidaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Biotalous huomioon ottaminen kuuluu Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen tavoitteisiin.</p> <p>Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään keskeiset kaavan arvioitavat vaikutukset ja miten ne tullaan arvioimaan. Arvioinnissa tarkastellaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA, 895/1999 1 §) mukaiset vaikutukset mm. luonnonvaroihin. Arvioinnissa tarkastellaan myös kaavan taloudellisia vaikutuksia.</p>
<p>Kainuun alueellisen metsäohjelman 2016-2020 yhtenä tavoitteena on puun liikkeelle saaminen ja metsänhoidon tason parantaminen. Tämä edellyttää panostamista yritys- ja elinkeinotoimintaan, infraan, logistiikkaan sekä osaamiseen.</p> <p>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiluonnoksessa mainitaan, että Kainuun hiljaisten alueiden kartoitus on tarkoitus ottaa uudelleen käsitteilyyn maakuntakaavoituksessa. Maaseutumaisten hiljaisten alueiden merkitseminen kaavaan ja niiden tulkinta tulee aiheuttamaan ristiriitaa siitä, mitä toimintoja maa- ja metsätalousaleilla voidaan harjoittaa. Tämän vuoksi hiljaisia alueita ei tule merkitä kaavaan.</p>	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua.</i> Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan alueidenkäytössä tulee edistää kyseiseen tarkoitukseen osoitettujen hiljaisten alueiden säilymistä. Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen Lähtökohdat ja tavoitteet -raportissa todetaan, että maakuntakaavoituksessa arvioidaan Kainuun hiljaisten alueiden merkitys sekä niiden osoittamisen perusteet ja edellytykset. Kaavan lopulliset sisältöratkaisut tarkentuvat osallistuvan kaavoitusprosessin kuluessa.</p>
<p>Metsäteollisuus on alueella merkittävä elinkeino, joten pidämme tärkeänä, että metsäteollisuuden edustaja otetaan mukaan seurantar ryhmään sekä muihin maakuntakaavaan liittyviin sidosryhmäneuvotteluihin, taustaselvityksiin ja työryhmiin.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Metsäteollisuuden edustajat kutsutaan tarvittaessa maakuntakaavoitukseen liittyviin sidosryhmätalouksiin ja -neuvotteluihin.</p>

Mondo Minerals	
-	-
MTK-Pohjois-Suomi, Kainuu	
-	-
Oulujärven Jättiläiset ry	
-	-
Otanmäki Mine Oy	
-	-
Paliskuntain yhdistys	
Paliskuntain yhdistys on lausunut aiemmin Kainuun maakuntakaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Lausunto on huomioitu varsin hyvin lähtökohtia kirjattaessa. Poronhoitoa koskeva VAT on tunnistettu. Samoin yhdistykset lausunnossa esille tuotu kaavamerkintöjen ja -määräysten kehittämissuositukset on kirjattu raporttiin.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i>
Suunnittelun lähtökohta-aineistojen listaukseen voisi lisätä TOKAT-hankkeen tuottaman "Poronhoidon rakenteet ja laitumet" -paikkatietoaineiston. Aineisto on valmistunut Kainuun osalta keväällä 2016 ja toimitettu Kainuun liitolle.	Lähtökohdat ja tavoitteet raporttia muutetaan. Lausunnossa esitetty aineisto kirjataan Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.
Paliskuntain yhdistys haluaa muistuttaa poronhoidon edustajien asianmukaisesta osallistamisesta. Poronhoitolain 53§ mukaiset neuvottelut tulisi käydä paliskuntien kanssa kaavan sellaisessa vaiheessa, että kaavan sisältöön pystytään vaikuttamaan. SOVA-ryhmässä tulisi olla poronhoidon edustus, esimerkiksi Paliskuntain yhdistyksessä.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Poronhoitolain 53§ mukaiset neuvottelut tullaan käymään paliskuntien kanssa kaavan sellaisessa vaiheessa, että kaavan sisältöön pystytään vaikuttamaan. Kainuun SOVA-työryhmän kokoonpanoa täydennetään tarvittaessa mm. poronhoitoa koskevilla asiantuntijajäsenillä.
ProAgria Kainuu	
-	-
Puolangan ampujat ry	
Yhdistyksemme on perehtynyt saamaansa raporttiluonnokseen sekä Kainuun Practical Ampujat ry:n lausuntoon. Yhdymme Kainuun Prac-	<i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua. Maakuntakaavan tarkistamistyössä käsitellään vähintään seudullisesti</i>

<p>tical Ampujat ry:n antamaan lausuntoon kaikilta osin.</p> <p>Lisäksi haluamme kiinnittää huomiota Puolangan Soidinkankaan ampumaradan erityiseen asemaan myös Siluetti-ammunnan kannalta. Lajiin soveltuvia täysimittaisia ratoja ei Kainuussa ole muita, jonka vuoksi Soidinkankaan rata on todella tärkeä lajin harrastajille Kainuun ja entisen Oulun läänin maantieteellisellä alueella.</p>	<p>merkittäviä siviilien käytössä olevia ampumaratoja. Seudullista merkittävyyttä arvioidaan kaavaprosessin edetessä. Ampumaratoja koskien laaditaan talven 2016–2017 aikana erillisselvitys, joka täydentää Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvitystä. Erillisselvityksessä huomioidaan yhteistyössä toimijoiden kanssa vähintään yksi ampumarata jokaisesta Kainuun kunnasta ja kaupungista. Kaavan lopulliset sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin edetessä.</p> <p>Muilta osin vastine vastaa Kainuun Pactical Ampujat ry:n lausuntoon annettuja vastineita (ks. edellä).</p>
<p>Pölkky Oy</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Senaatti-kiinteistöt</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Sotkamo Silver Oy</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Suomen Ampumahiihtoliitto</p>	
<p>Suomen Ampumahiihtoliitto pitää raporttiin omalta osaltaan kirjattuja tavoitteita oikeina oheisin tarkennuksin.</p> <p>Ampumahiihtoliitto haluaa korostaa ampumahiihdon suorituspaikkojen erityisluonnetta ja niiden kansallista sekä seudullista merkittävyyttä. Ampumaratalain 12§ velvoittaa maakunnan liiton luomaan kehittämissuunnitelma ampumaradoille. Tässä Suomen Ampumahiihtoliittoa ja sen jäsenseuroja tulee kuulla erillisenä muusta ampumaurheilusta, kuten myös hallintovaliokunta mietinnössään (48/2014 vp) esittää.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Suomen Ampumahiihtoliittoa kuullaan Kainuun maakuntakaavan tarkistamistyössä. Maakuntakaavan tarkistaminen on avoin ja vuorovai- kutteinen prosessi, joka tarjoaa prosessin erivaiheissa osallisille mahdollisuuden kertoa mielipiteensä ja osaltaan vaikuttaa kaavaratkaisuun.</p>
<p>Ampumahiihdon harrastamisen olosuhteiden kannalta on tärkeää huomioida ampumahiihtoratojen näkyminen maakuntakaavassa tai sen liitetiedoissa. Suomen Ampumahiihtoliiton strategiassa halutaan varmistaa harrastamisen olosuhteet koko Suomessa ja ampumahiihtoratojen luokittelu on tehty lajia ajatellen.</p>	<p><i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua.</i></p> <p>Lähtökohdat ja tavoitteet raporttiin on kirjattu, että maakuntakaavotuksen tavoitteena on arvioida perusteet ja edellytykset seudullisesti merkittävien siviilien käytössä olevien ampumaratojen osoittamiseen maakuntakaavassa. Ampumaratoja koskien laaditaan talven 2016–2017 aikana erillisselvitys, joka täydentää Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvitystä. Erillisselvityksessä huomioi-</p>

	daan yhteistyössä toimijoiden kanssa vähintään yksi ampumarata jokaisesta Kainuun kunnasta ja kaupungista. Lopulliset kaavaratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin kuluessa.
Suunnitelmassa on pitäyditty Ampumahiihtoliiton mielestä liiaksi Ampumaurheiluliiton ampumarataluokittelussa. Esimerkkinä tästä on Vuokatin Urheiluopiston ampumarata, joka on puhtaasti ja vain ampumahiihtorata. Muita ammunlalajeja ei radalla voida ampua. Näin ollen on johdonmukaisempaa käyttää nimityksenä Vuokatin Urheiluopiston ampumahiihtorata.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Lausunnossa esitetty ampumaradan nimeäminen huomioidaan tarvittavilta osin kaavoituksen jatkovalmistelussa.
Kainuussa on ampumahiihtoon soveltuvia ampumaratoja (ampumahiihtostadioneja) tarvittavine hiihto / juoksu-urineen 5kpl. Lähtökohdat ja tavoitteet raporttiin esitetään tarkennettavaksi alueen ampumahiihtoradat käyttötarkoituksen mukaisin merkinnöin. Vuokatin Urheiluopiston ampumahiihtorata on kansainvälisesti ja vähintään valtakunnallisesti merkittävä, Kajaanin Vimpelinvaaran ampumahiihtorata valtakunnallisesti merkittävä sekä Kuhmon Kalevalan ampumahiihtorata, Puolangan Honkavaaran ampumahiihtorata ja Suomussalmen Haverisen hiihtokeskuksen ampumahiihtorata ovat ampumahiihdon kannalta seudullisesti merkittäviä ampumaratoja.	<i>Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia muutetaan.</i> Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttia täydennetään Suomen Ampumahiihtoliiton tavoitteiden osalta.
Suomen Ampumahiihtoliitto puoltaa jäsenseuransa Puolangan Ryhdin Paljakan alueelle suunnittelemaa kaavavarausta.	<i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja liitetään osaksi sen valmistelua.</i>
Suomen latu	
Suomen Latu on valtakunnallinen ulkoilujärjestö, ja siksi katsomme maakuntakaavan tarkistamista ulkoilun, retkeilyn ja luonnon virkistyskäytön edellytysten näkökulmasta. Maakuntakaavan tarkistamisen lähtökohdat ja tavoitteet on kartoitettu raportissa kattavasti. Luonnon virkistyskäyttö ja siihen perustuva matkailu ovat Kainuussa merkittävässä roolissa. Ulkoilijoita houkuttelevat vetovoimaiset luontokohteet, niiden ääreen pääsyn mahdollistavat reitistöt ja reitistöjen jatkuvuus ovat tärkeässä asemassa virkistyskäytön tulevaisuutta ja	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Virkistykseen soveltuvien alueiden tarkastelu on yksi maakuntakaavatyön teemoista. Lähtökohdat ja tavoitteet -raportissa todetaan mm. että maakuntakaavan tarkistamistyön yhtenä tavoitteena on osoittaa seudullisesti merkittävät reitistöt ottaen huomioon kysyntä ja ylläpidon varmistaminen. Lausunnossa esitetyt yhteystiedot huomioidaan maakuntakaavan tarkistamisen osallistumista ja neuvotteluja järjestettäessä.

<p>maankäyttöä pohdittaessa.</p> <p>Luonnon virkistyskäytössä, harrastettavissa lajeissa ja vetovoimaisissa kohteissa tapahtuu muutoksia, jotka on tarpeen tiedostaa kaavan tarkistuksen yhteydessä. Vetovoimaisin uusi ulkoilulaji on maastopyöräily, joka tarvitsee olosuhteikseen erilaisia reittejä.</p> <p>Hossan retkeilyalueen muutos kansallispuistoksi vaikuttaa myös ympäristöön ja sen virkistyskäyttöön.</p> <p>Suomen Latu toimii vahvasti paikallisyhdistysten kautta. Toivomme, että kaavan tarkistamisen yhteydessä luonnon virkistyskäytön ja ulkoilun kysymyksiä pohdittaessa tai esimerkiksi asiaa valmistelemissä työryhmissä huomioisitte paikallisen osaamisemme.</p> <p>Kajaanin Latu ry, puheenjohtaja Kirsti Kilpeläinen info@kajaaninlatu.fi</p> <p>Vuokatin Latu ry, puheenjohtaja Pasi Korhonen pasi.Korhonen@kamk.fi</p> <p>Vuokatin Latu ry, varapuheenjohtaja Aslak Peltonen aarno.peltonenl@gmail.com</p> <p>Tunturilatu ry, edellinen puheenjohtaja Raimo Pahkala raimo.pahkala@nic.fi</p>	
<p>Suomen riistakeskus, Kainuu</p>	
<p>Alueelliset riistaneuvostot toimivat Suomen riistakeskuksen yhteydessä ja tässä tapauksessa lausunnon antaa Kainuun alueellinen riistaneuvosto. Neuvosto on saanut Kainuun liitolta jatkoaikaa lausunnon antamiseen johtuen siitä, että Kainuun alueellisen riistaneuvoston seuraava kokous on tarkoituksenmukaista järjestää vasta 7.9.2016. Kainuun alueellinen riistaneuvosto on päättänyt 8.9.2016 pitämässään kokouksessa antaa luonnoksesta seuraavan lausunnon:</p> <p>Kainuun alueellisella riistaneuvostolla ei ole huomauttamista luonnok-</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>

<p>seen. Kuitenkin se muistuttaa, että metsästyksellä on tärkeä merkitys Kainuussa ja sen vuoksi riistatalous on otettava huomioon alueiden käytössä ja kaavoituksessa. Kainuussa metsästys on merkittävimpiä vapaa-ajan viettomuotoja alueella asuville. Maakunnan alueella käy tuhansia muualta tulevia metsästäjiä, joten metsästys on myös merkittävää luontoon liittyvä matkailutoimintaa Kainuussa.</p>	
<p>Kainuun alueellinen riistaneuvosto muistuttaa, että maakuntakaavan tarkistamiseen liittyvässä prosessissa on tärkeää ottaa huomioon riistanhoitoyhdistysten ja Suomen riistakeskuksen näkemykset, koska metsästyksellä on suuri merkitys alueen ihmisten hyvinvoinnille ja aluetaloudelle. Metsästystä harjoitetaan alueella lähes kaikkialla. Ulkopuolelle jäävät vain taajama-alueet, luonnonpuistot ja niiden maanomistajien tilat, jotka ovat rauhoittaneet alueensa metsästykseltä.</p> <p>Ampumaradat ovat välttämättömiä erilaisten lakisääteisten ampumakokeiden suorittamisessa, aseiden kohdistamisessa ja harjoittelussa. Ammunta kuuluu lisäksi monen metsästäjän harrastuksiin. Jatkossa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että Kainuun ampumarataverkosto saadaan säilymään ja sitä kehitettyä. Verkosto on harva Kainuussa ja toivottavaa on se, että ampumiseen liittyvä harjoittelu saadaan pysymään radoilla, eikä toiminta siirry sellaisiin paikkoihin, jotka eivät ole toivottavia ampumapaikkoja. Kainuun alueellinen riistaneuvosto toivoo, että ampumarata -asioissa otettaisiin huomioon mahdollisimman pitkälle riistanhoitoyhdistysten antamat esitykset ja lausunnot.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p> <p>Kainuun riistanhoitoyhdistykset ja Suomen riistakeskus kuuluvat kaavan osallisiin. Kaikilla osallisilla on mahdollista antaa palautetta ja vaikuttaa kaavaratkaisuun.</p> <p>Ampumaratoja koskien laaditaan talven 2016–2017 aikana erilliselvitys, joka täydentää Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat 2013 -selvitystä. Erilliselvityksessä huomioidaan yhteistyössä toimijoiden kanssa vähintään yksi ampumarata jokaisesta Kainuun kunnasta ja kaupungista. Kaavan lopulliset sisältöratkaisut tarkentuvat kaavaprosessin edetessä.</p>
<p>Suomen tuulivoimayhdistys ry</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>
<p>Suomen turvallisuusverkko Oy</p>	
<p>Suomen Turvallisuusverkko Oy:llä ei ole lausuttavaa tai osallistumistarvetta suunnittelukokonaisuuteen liittyen.</p>	<p><i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i></p>
<p>Terrafame Group Oy</p>	
<p>-</p>	<p>-</p>

Tornator Oy	
-	-
Turveruukki Oy	
-	-
Tulikivi Oyj	
-	-
UPM Metsä, Kajaanin metsäpalvelutoimisto	
-	-
Vapo Oy	
Yhtenä kaavan tarkistamiseen liittyvänä tavoitteena on turvetuotantoa varten tarvittavien aluevarausten osoittaminen kestävästi sekä valtakunnallisten ja maakunnallisten linjausten mukaisesti. Turvetuotannolle osoitettujen alueiden suunnittelu tulee toteuttaa yhteistyössä turvetuottajien kanssa, jolloin kaava-alueiden todellinen tuotantokelpoinen pinta-ala sekä muut tuotantoon saattamisen kannalta tärkeät seikat tulevat parhaiten huomioituiksi.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Turvetuotannolle osoitettavien alueiden suunnittelu toteutetaan yhteistyössä mm. turvetuottajien kanssa.
Vapo Oy toivoo, että voi kaavoitusalueen merkittävänä toimijana olla kaavaprosessin edetessä aktiivisesti mukana maakuntakaavan suunnittelu- ja seurantatyössä.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Maakuntakaavan tarkistamisen tarve ja tavoitteet perustuvat useisiin teemakohtaisiin selvityksiin ja ohjelmiin, joiden laadinnassa mm. Vapo oy on ollut mukana (esim. Kainuun suoselvitys). Vapo oy kuuluu Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen osallisiin ja on tärkeä yhteistyötaho turvetuotannon kehittämistarpeita arvioitaessa.
Vuokatin matkailukeskus Oy	
-	-
Vuolijoen turve Oy	
-	-

YKSITYISET MIELIPITEET (Mielipiteiden antajien nimet poistettu julkaistusta versiosta)	VASTINE
KANNANOTON TAI MIELIPITEEN SISÄLTÖ	
Mielipide A.	
Kaavan tekemisessä pitää ottaa huomioon sen vaikutukset hiilijalanjälkeen ja resurssitehokkuuteen. Hiilijalanjäljessä pitää pyrkiä minimiin ja resurssitehokkuudessa maksimiin. Tällaiseen arvioitiin (etenkin hiilijalanjäljen) on kehitetty malleja, niitä tuleekin nyt käyttää. Ja etenkin siten, että arvioidaan ratkaisujen jalanjälki ja joissain kohdissa eri vaihtoehtojen, ja valitaan niistä sitten parempi.	<i>Ei muutoksia Lähtökohdat ja tavoitteet -raporttiin.</i> Kainuun maakuntakaavan tarkistamisen osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetään keskeiset kaavan arvioitavat vaikutukset ja miten ne tullaan arvioimaan. Arvioinnissa tarkastellaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA, 895/1999 1 §) mukaiset vaikutukset mm. ilmaan ja ilmastoon.
Hiljaiset alueet on syytä merkitä kaavaan.	<i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja sen toteuttamiseen ja liitetään osaksi kaavan valmistelua.</i> Lähtökohdat ja tavoitteet raporttiluonnoksessa todetaan, että maakuntakaavan tarkistamistyössä arvioidaan Kainuun hiljaisten alueiden merkitys sekä niiden osoittamisen perusteet ja edellytykset maakuntakaavassa.
Oulujärven ylitystietä ei tarvita, se tulee pyyhkiä kaavasta pois.	<i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja sen toteuttamiseen ja liitetään osaksi kaavan valmistelua.</i> Lähtökohdat ja tavoitteet raporttiluonnoksessa todetaan, että maakuntakaavan tarkistamistyössä arvioidaan Kainuun tieluokituksen kehittämistarpeita ja varautumista Oulu–Kajaani maantieyhteyden (valtatie 22) kehittämiseen.
Kainuun vahvuus on mahtava ja puhdas luonto. Sen vuoksi luontomatkailualueet pitää merkitä kaavaan kattavasti ja liiton tulee myös tehdä töitä sen eteen, että ko. alueiden palveluita ylläpidetään.	<i>Esitetty asia liittyy kaavaratkaisuun ja sen toteuttamiseen ja liitetään osaksi kaavan valmistelua.</i> Luontomatkailu kuuluu maakuntakaavan tarkistamisen teemoihin. Lopulliset kaavan sisältöratkaisut tarkentuvat kaavoitusprosessin kuluessa. Maankäyttö- ja rakennuslain 32§:n mukaan viranomaisten on pyrittävä edistämään maakuntakaavan toteuttamista suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta.